

Dosarul nr. 3ra-1298/19

prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (Marcel Juganari)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Angela Bostan, Veronica Negru, Anatol Pahopol)

ÎNCHEIERE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului depus de Lilia Roșca,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Lilia Roșca împotriva lui Marian Bacico, Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliului raional Ialoveni, intervenient accesoriu Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliului raional Ungheni cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Lilia Roșca împotriva hotărârii din 17 ianuarie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, prin care s-a respins acțiunea depusă de Lilia Roșca,

constată:

La 19 ianuarie 2018, Lilia Roșca a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva lui Marian Bacico, Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliului raional Ialoveni cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 10 ianuarie 2018, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliului raional Ialoveni a întocmit în lipsa sa Avizul-concluzie cu privire la exercitarea drepturilor părintești față de copilul minor Xxxxx, născut la xxxxx de către tatăl Marian Bacico.

Avizul-concluzie a fost întocmit la cererea tatălui Marian Bacico din 19 decembrie 2017, prin care a solicitat stabilirea graficului de întrevedere cu copilul său, și anume în primul și al treilea week-end al fiecărei luni, adică de vineri până duminică seara, la domiciliul lui din or. Ungheni.

Marian Bacico a prezentat Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliului raional Ialoveni informații eronate, deoarece familia a fost destrămată din cauza comportamentului nedemn de un tată iubitor al copiilor săi, programului de lucru haotic, a multiplelor certuri și scandaluri, care au determinat-o să părăsească domiciliul conjugal împreună cu fiul minor și să revină la casa părintească din s. Nimoreni, r-nul Ialoveni.

Viața sa și a copilului alături de Marian Bacico a devenit un calvar încă de la nașterea copilului, ultimul manifestând un total dezinteres față de viața în familie, alegând să muncească ocazional în calitate de spălător de mașini, înșelând-o cu diferite persoane și numind-o cu cuvinte necenzurate.

Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliului raional Ialoveni a emis Avizul-concluzie fără a analiza minuțios cazul, încâlcind flagrant drepturile și interesele copilului minor, dar și ale mamei, deoarece a fost întocmit în lipsa sa, neavând astfel posibilitatea de a obiecta împotriva afirmațiilor tatălui.

La întocmirea graficului nu a fost ținut cont de vârsta fragedă de patru ani a copilului, care are nevoie de îngrijire specială pe care doar o mamă o poate oferi.

Când își vede tatăl, copilul mereu plânge și se urinează noaptea în pat, motiv din care frecventează un psiholog.

Nu este împotriva ca tatăl să-și vadă copilul, însă graficul de întrevvedere trebuie să fie astfel încât întâlnirile cu copilul să aibă loc la domiciliul ei din s. Nimoreni, r-nul Ialoveni. În timpul plimbărilor cu tatăl prin parcuri, oraș și alte locuri, copilul trebuie să fie însoțit de ea și doar odată ce va crește și dezvolta fizic și psihic, graficul ar putea fi modificat, dacă fiul va percepe lucrurile mai bine, iar starea lui de sănătate îi va permite să rămână peste noapte la tată.

Lilia Roșca a solicitat instanței de judecată modificarea Avizului-concluzie a Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliul raional Ialoveni nr. 22 din 10 ianuarie 2018, astfel încât Marian Bacico să-și viziteze copilul minor Xxxxx în prima sâmbătă și duminică a lunii în intervalul de timp de la ora 12.00 până la 18.00 și în a treia sâmbătă din luna respectivă de la ora 12.00 până la 18.00 în prezența sa.

Prin încheierea protocolară din 18 iunie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni s-a antrenat în proces în calitate de intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliului raional Ungheni, ca autoritate tutelară teritorială de la domiciliul pârâtului (f.d. 19-25).

În cadrul judecării cauzei, prin pledoarii, Lilia Roșca a solicitat instanței de judecată modificarea Avizului-concluzie a Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliul raional Ialoveni nr. 22 din 10 ianuarie 2018, astfel încât Marian Bacico să-și viziteze copilul minor Xxxxx în prima sâmbătă și duminică a lunii în intervalul de timp de la ora 09.00 până la 18.00 și în a treia sâmbătă din luna respectivă de la ora 09.00 până la 18.00, fără prezența sa (f.d. 52-54).

Prin hotărârea din 17 ianuarie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni s-a respins acțiunea depusă de Lilia Roșca, ca neîntemeiată (f.d.56, 59-62 recto-verso).

Prin decizia din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Lilia Roșca împotriva hotărârii din 17 ianuarie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni (f.d. 89, 90-107).

În motivarea soluției instanța de apel a reținut că, Legea privind protecția drepturilor copilului și Codul familiei acordă copilului dreptul de a avea relații directe cu ambii părinți, iar părinților șanse egale de a menține relații directe cu copilul său.

La 25 iulie 2019, Lilia Roșca a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs motivat împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 112-114).

În motivarea recursului a reiterat temeiurile de fapt cuprinse în cererea de chemare în judecată și a invocat că instanțele inferioare nu au ținut cont de faptul

că, în cadrul ședințelor de judecată Marian Bacico a solicitat modificarea graficului astfel încât să se vadă cu copilul doar o singura zi în lună. Instanțele de judecată, însă, l-au obligat să-și exercite drepturile sale paterne contrar voinței acestuia.

Astfel, instanțele inferioare au depășit limitele solicitărilor formulate de litiganti, menținând în vigoare graficul cu care nu este de acord niciuna din părinți.

Prin hotărârea primei instanțe, care a fost menținută de instanța de apel au fost încălcate un șir de norme internaționale la care Republica Moldova este parte, iar drept consecință au fost grav lezate drepturile și interesele supreme ale copilului minor.

Lilia Roșca a solicitat Curții Supreme de Justiție admiterea recursului, casarea deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 17 ianuarie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, cu adoptarea unei decizii noi, prin care să fie admisă acțiunea.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform articolului 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform articolului 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Potrivit articolului 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Conform avizului de recepție a corespondenței DS2035553684AS, decizia din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Lilei Roșca la 18 iulie 2019 (f.d. 109).

În atare circumstanțe, completul de admisibilitate consideră că, recurentul Lilia Roșca a respectat termenul prevăzut de articolul 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, deoarece recursul motivat a fost depus la 25 iulie 2019 (f.d. 112).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Lilia Roșca nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul Liliei Roșca cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod

flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă, din recursul depus nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Lilia Roșca.

Conform articolelor 193, 195, 230, 258 alin. (3) din Codul administrativ și articolelor 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Lilia Roșca se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Sveatoslav Moldovan